

1.ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

В Групата са включени:

- УМБАЛСМ „Н.И.ПИРОГОВ” ЕАД - акционерно дружество-майка, регистрирано в България с адрес на управление: гр. София, бул.Тотлебен № 21.
- МЦ ” Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД –дъщерно дружество с адрес на управление: гр. София, бул.Тотлебен № 21 и
- СТМ”Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД –дъщерно дружество с адрес на управление: гр. София, бул.Тотлебен № 21

Консолидираният финансов отчет на Групата представя капитала, активите, пасивите, финансовите резултати и паричните потоци на основание индивидуалните отчети на дружествата при спазване на изискванията на консолидационните процедури, регламентирани в счетоводните стандарти.

1.1.Собственост и управление

Капитала на Групата е с 100% държавна собственост. Групата се управлява от Общо събрание и Съвет на директорите и към датата на съставяне на отчета се представлява от Изпълнителен директор – Проф. Д-р Асен Балтов, дм съгласно Договор за възлагане на управлението № РД-16-33 от 20.02.2017г. Към 31.12.2016г. средносписъчният брой на персонала в Групата, без лицата в отпуск по майчинство е 2211 бр., а към 31.12.2015 г. е 2230 бр.

1.2.Предмет на дейност

Предметът на дейност на Групата за отчетния период е осъществяване на болнична дейност съгласно Разрешение за осъществяване на лечебна дейност- № МБ-156/03.11.2015г. на Министъра на здравеопазването от майката, осъществяване на извънболнична медицинска помощ от МЦ ” Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД и дейност по трудова медицина от СТМ”Н.И.ПИРОГОВ” ЕООД .

2. ОБОБЩЕНИЕ НА СЪЩЕСТВЕНИТЕ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

2.1.Изявление за съответствие

Финансовите отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, така както са приети за прилагане в Европейския съюз, включително Международните счетоводни стандарти и тяхното тълкуване, публикувани от Съвета по международните счетоводни стандарти (събирателно МСФО).

Този финансов отчет е консолидирания отчет на „ УМБАЛСМ „Н.И.ПИРОГОВ” ЕАД.

Съгласно изискванията на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и Закона за счетоводството, Групата изготвя и представя консолидиран финансов отчет. Групата е изготвила и представила отделно от настоящия консолидиран финансов отчет индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и изискванията на Закона за счетоводство за годината, приключваща на 31 декември 2016 година.

Консолидираният отчет за финансовото състояние и Консолидираният отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход са изготвени в съответствие с конвенцията за историческата цена и с принципа на начисляването.

Всички данни за 2016 г. и 2015 г. са представени в настоящия консолидиран финансов отчет в български хиляди лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляди български лева(хил.лева), освен ако е упоменато друго.

Възприетите счетоводни политики са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, освен ако друго не е оповестено в т.2.2

2.2 Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

2.3. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Приетата счетоводна политика на Групата е в съответствие със счетоводната политика от предходната финансова година, с изключение на следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Това изменение дава насоки относно подходящото счетоводно третиране на придобиването на дял в съвместна дейност, която представлява бизнес. Измененията в стандарта не водят до ефекти във финансовите отчети на Групата.

МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1, относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите. Измененията в стандарта не водят до ефекти върху финансовото състояние или финансовия резултат на Групата.

МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат финансовото отчитане на плодоносни растения като лозя, каучукови дървета и маслодайни палми. Плодоносните растения следва да се третират като имоти, машини и съоръжения, тъй като техните процеси са подобни на производство. Вследствие на това те се включват съгласно тези изменения в обхвата на МСС 16 вместо в обхвата на МСС 41. Отглеждането на плодоносни растения остава в обхвата на МСС 41. Стандартът не е приложим за дейността на Групата.

МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС

Това изменение позволява на дружествата да използват метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети.

Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

- МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;
- МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;
- МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;
- МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

2.3.1. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани *нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за отчетния период, започващ на 1 януари 2016 г., и не са били приложени на по-ранна дата от Групата.* Информация за тези стандарти и изменения, които се очаква да имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата:

МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Изменението пояснява базата за оценяване на сделки на базата на акции, уреждани с парични средства и чрез издаване на инструменти на собствения капитал, както и счетоводното отчитане на промени на възнаграждението от предоставяне на парични средства в издаване на инструменти на собствения капитал. Стандартът не е приложим за дейността на Групата.

МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с прилагането на МСФО 9 „Финансови инструменти“ Стандартът не е приложим за дейността на Групата.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като финализира проекта за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Групата е в процес на оценка на ефектите от промените.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Измененията водят до съществена промяна в отчитането на хеджирането, която позволява на дружествата да отразяват техните дейности по-добре във финансовите отчети във връзка с управлението на риска.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС

Тези изменения са в резултат на несъответствието между изискванията на МСФО 10 и МСС 28 относно третирането на продажба или апортна вноска на активи между инвеститора и асоциираното предприятие или съвместното предприятие. Вследствие на тези изменения когато сделката включва бизнес независимо дали бизнесът е отделен в дъщерно предприятие се признава печалба или загуба в пълен размер. Частична печалба или загуба се признава, само когато сделката включва активи, които не представляват бизнес, дори и тези активи да са собственост на дъщерно предприятие.

МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия” и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия” – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС

Тези изменения поясняват прилагането на изключенията, относно консолидация на финансовите отчети на инвестиционни дружества и техни дъщерни предприятия. Изключенията важат за и междинни предприятия майки, които са дъщерни на инвестиционни дружества. Изключенията се прилагат в случай, че инвестиционните дружества майки оценяват дъщерните си предприятия по справедлива стойност, а междинното предприятие майка е задължено да изпълни критериите в МСФО 10.

МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. Стандартът не е приложим за дейността на Групата.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Този стандарт променя правилата за определяне и признаване на приходите и разширява и подобрява на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 се базира на основен принцип, който изисква Групата да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което Групата ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта, като дружествата, които следва да го прилагат отразяват промените, както следва:

- ретроспективно за всеки представен предходен период;
- или
- ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

МСФО 15 не дава насоки как счетоводно да се третират обременяващи договори. Такива договори следва да се отчитат съгласно МСС 37 “Провизии, условни пасиви и условни активи”. Ръководството на Групата все още е в процес на оценяване на възможните ефекти от прилагането на този нов стандарт.

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са свързани с указания за идентифициране на задължения за изпълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за преценка за страната на договора: собственик или за агент, от което произтича и начина на представяне: брутно или нетно представяне на приходите. Ръководството на Групата е в процес на оценка на възможните ефекти от прилагането на измененията на този нов стандарт.

МСФО 16 „Лизинги” в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС

Този стандарт заменя МСС 17 и въвежда значителни промени в отчитането на лизинговите договори от страна на лизингополучателите. Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг и оперативен лизинг. МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания, и „правото за ползване на актив“ за почти всички лизингови договори. Право на избор е възможен за някои краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниски стойности, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите. Счетоводното отчитане от страна на лизингодателите остава без промени.

Ръководството на Групата все още е в процес на оценяване на възможните ефекти от прилагането на този нов стандарт.

МСС 7 „Отчети за паричните потоци” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

МСС 12 „Данъци върху дохода” (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

2.4. База за изготвяне на финансовия отчет

Групата е задължена текущо да отчита дейността си и да изготвя годишния си консолидиран финансов отчет в съответствие с изискванията на МСФО и българското счетоводно законодателство.

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Групата е приела да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет, когато това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Всички данни за 2016 г. и 2015 г. са представени в настоящия консолидиран финансов отчет в хиляди левове.

2.5. Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този консолидиран финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.6. Корекции на сравнителни данни

Сравнителните данни за 2015 г. се преизчисляват и рекласифицират за отразяване на настъпили промени през 2016 год., отнасящи се за предходни отчетни периоди.

2.7. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на консолидирания финансов отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на отчета за финансовото състояние, както и върху отчетените приходи и разходи за периода.

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към отчетната дата, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу

2.7.1. Полезен живот на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Групата.

Информация за полезните животи на имоти, машини и съоръжения и на нематериалните активи е представена в (Бележка 3.1.)

2.7.2. Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2016 г. Групата е извършила такива изчисления, резултатите са посочени в Бележка 4.21.

2.7.3. Отсрочени данъчни активи

Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

2.7.4. Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява необходимостта от обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти на база на анализ на вземанията промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите не оправдаят предварителните очаквания, стойността на вземанията, които

трябва да бъдат обезценени и отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

2.7.5. Провизии за съдебни спорове

Групата е ответник по съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите в консолидирания финансов отчет провизии. Където е вероятно определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на тези задължения по съдебни спорове, Групата признава провизия. Провизията се базира на най-добрата оценка дадена от юридическите съветници на Групата.

2.7.6. Оценяване по справедлива стойност

За оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) и нефинансови активи, ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра преценка на предположенията. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

2.8. Действащо предприятие

Финансовите отчети са изготвени на базата на предположението, че УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов" ЕАД-дружество-майка ще продължи да съществува като действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие. При тази преценка е взета предвид цялата налична информация за предвидимото бъдеще, която обхваща период от поне дванадесет месеца, считано от датата на финансовия отчет.

Групата среща трудности по отношение на реализирането на положителен финансов резултат от оперативната дейност. За 2016 година Групата отчита загуба в размер на 2487 хил.лева.

Въпреки това нетният капитал на Групата продължава да бъде положителна величина и възлиза на 982 хил.лева при регистриран основен капитал 23309 хил.лева.

Ръководството е предприело следните по-значими мерки за подобряване на финансовото състояние на Групата:

- Договаряне на разсрочване на текущите задължения от 30 на 60 дни..
- Получаване на заем от кредитна институция (банка-овърдрафт) с цел погасяване на задълженията.
- Оптимизиране на основната дейност.

Валидността на предположението действащо предприятие зависи и от подкрепата от страна на едноличния собственик на Групата.

Ръководството на дружеството-майка ще продължи да прилага мерките за подобряване на финансовото състояние с акцент върху оптимизиране и повишаване на дейността главно чрез:

- подобряване качеството на медицинските услуги, които предлага,
- въвеждане в практиката на нови и съвременни медицински техники за диагностика и лечение,

- привличане на повече пациенти.
- Дофинансиране от страна на държавата в лицето на Министерство на здравеопазване на спешната помощ

2.9. Отчетна валута

Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута на Групата е Българския лев. Групата използва българския лев (BGN) като отчетна валута.

Сделки в чуждестранна валута

Операциите с чуждестранна валута се отчитат в лева по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат в лева по заключителния курс в деня на изготвяне на Отчета за финансовото състояние. Курсовите разлики, произтичащи от тези операции се отчитат в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.10. Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет се състои от финансовите отчети на Дружеството- майка и дъщерните дружества, изготвени към 31 декември 2016 година.

Отговорността за изготвянето на консолидирания финансов отчет се носи от ръководството на Дружеството-майка.

Финансовият отчет на дъщерните дружества са изготвени за същия отчетен период, както и на Дружеството-майка.

При изготвянето на консолидираният финансов отчет са обединени финансовите отчети на Дружеството-майка и дъщерните дружества на база "ред по ред" по активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи.

Елиминирани са стойността на инвестицията на Дружеството -майка в собствения капитал на дъщерните дружества, вътрешно-груповите операции и вътрешно-груповите разчети.

3. Дефиниции и оценки на елементите на Консолидирания финансов отчет

3.1. Имоти, машини, съоръжения

Собствени активи

Имоти, машинни съоръжения се отчитат по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислените амортизации и признатата обезценка.

Част от значимите активи в състава на Имоти, машини и съоръжения са оценени по тяхната справедлива цена към датата на преминаване към МСФО (31.12.2004 г.) от лицензирани оценители. Тази стойност се приема за "условно определена" историческа стойност към тази дата

Като нетекущи активи се признават придобитите и притежавани активи, които имат натурално-веществена форма, се използват за производството и/или доставката/продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или други цели, стойността им може надеждно да се изчисли и Групата очаква да получи икономически изгоди от актива. Имоти, машини и съоръжения, които отговарят на горните условия, но са на стойност при придобиването им под 700 лева (праг на

същественост) се признават като краткотрайни и тяхното използване се отчита като текущи разходи.

Всички Имоти, машини и съоръжения се оценяват първоначално по цена на придобиване и се посочват по историческа цена, намалена с амортизацията.

Наети активи по финансово-обвързани договори

Активи наети по финансово-обвързани договори, за които Групата поема основните рискове и изгоди присъщи на собствеността, се класифицират като финансов лизинг. Имоти, машини и съоръжения, придобити чрез финансов лизинг се отчитат по стойност равна от справедливата цена и настоящата стойност на минималните лизингови вноски към началото на лизинговия период, намалена с начислените амортизации и загуби от обезценка. Лизинговите вноски се отчитат в съответствие със счетоводната политика.

Последващи разходи

Разходи възникнали, за да се подмени главен компонент на актив от Имоти, машини и съоръжения, който се отчита отделно, включително разходи за инспекция и основен ремонт, се капитализират. Други последващи разходи се капитализират, само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като разход в момента на възникването им.

Амортизация

Амортизацията се начислява в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на база на линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на Имоти, машини и съоръжения, които се отчитат отделно. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот са, както следва:

Имоти, машини, съоръжения и оборудване	Амортизационни срокове по години	
	2016 г.	2015г.
Земя	-	-
Сгради	25	25
Машини и оборудване от собствени средства	5	5
Машини и оборудване финансирани от МЗ	5	5
Автомобили	7	7
Офис обзавеждане от собствени средства	7	7
Други ДМА финансирани от МЗ	7	7
Компютри и програмни продукти	3,33	3,33

През годината не са извършени промени в прилаганите норми на амортизация в сравнение с предходната отчетна година.

3.2. Дълготрайни нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи са оценени по тяхната цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и признатата обезценка.

Като дълготрайни нематериални активи Групата притежава програмни продукти.

Разходите по придобиване на програмни продукти се капитализират и амортизират по линейния метод за периода, в който се очакват бъдещи изгоди, обикновено около 2 години. Нематериалните активи не се преоценяват. Отчетната стойност на всеки